Primele 24 de ore după reținere: drepturile pe care trebuie să le știi

Ce înseamnă reținerea și cum începe

Reținerea este o măsură procesuală prin care o persoană este privată de libertate pentru o perioadă scurtă, de maximum 24 de ore, în cadrul urmăririi penale. De obicei, intervine după o percheziție sau după ce organele de urmărire penală consideră că există indicii temeinice că persoana a săvârșit o infracțiune. În acest interval, persoana reținută are statut de suspect, iar mai târziu poate deveni inculpat, dacă procurorul dispune punerea în mișcare a acțiunii penale.

Pentru cineva care nu a mai trecut printr-o astfel de situație, primele ore pot fi confuze și tensionate. Lipsa informațiilor clare despre ce urmează și despre ce ai voie să faci poate duce la decizii pripite, cu efecte negative pe termen lung. De aceea, cunoașterea drepturilor fundamentale în acest interval este esențială.

Dreptul de a fi informat cu privire la acuzații

Primul lucru pe care trebuie să îl știi este că, imediat după reținere, ai dreptul să fii informat, într-o limbă pe care o înțelegi, cu privire la fapta pentru care ești suspectat și la temeiurile reținerii. Organele de poliție sau procurorul au obligația să îți aducă la cunoștință, în termen cât mai scurt, natura acuzației. Acest drept este prevăzut de Codul de procedură penală și nu poate fi limitat.

Dacă nu ți se spune clar de ce ești reținut, ai dreptul să întrebi și să primești un răspuns. Orice ezitare sau formulare vagă din partea autorităților poate fi contestată ulterior în fața instanței.

Dreptul la apărare și la un avocat

Probabil cel mai important drept în primele 24 de ore este acela de a beneficia de asistență juridică. De la momentul reținerii, ai dreptul să ceri prezența unui avocat. Mai mult, dacă nu îți permiți sau nu cunoști un avocat, statul are obligația să îți asigure unul din oficiu, însă acesta poate fi schimbat ulterior cu un apărător ales.

Avocatul are dreptul să fie prezent la toate actele procedurale la care participi, inclusiv la audierea ca suspect sau inculpat. Prezența lui nu este doar o formalitate: el poate verifica legalitatea măsurilor luate, poate formula obiecții și poate cere administrarea de probe în favoarea ta. O discuție confidențială cu avocatul înainte de prima audiere este un drept pe care nu trebuie să îl neglijezi.

În acest context, apelarea la un profesionist cunoscător al procedurilor penale face diferența. Avocat Bogdan Lamatic (avocat penalist în București) este un exemplu de practician care poate oferi asistență specializată în astfel de situații, de la primele ore ale reținerii până la finalizarea dosarului.

View the location on Google Maps

Dreptul la tăcere și la neautoincriminare

Un alt drept fundamental, adesea neînțeles, este acela de a nu face declarații care te-ar putea incrimina. Nu ești obligat să răspunzi la întrebările anchetatorilor dacă nu dorești. Orice declarație pe care o dai poate fi folosită împotriva ta în instanță, așa că este înțelept să nu vorbești până nu ai consultat un avocat.

Dreptul la tăcere nu înseamnă automat că ești vinovat; este o garanție procedurală care îți permite să nu îți agravezi situația fără să știi. Organele de urmărire penală trebuie să îți aducă la cunoștință acest drept înainte de orice audiere. Dacă nu o fac, declarațiile tale ar putea fi considerate nule.

Dreptul de a fi audiat în prezența avocatului

Audierea este momentul central al primelor 24 de ore. Fie că ești audiat ca martor, suspect sau inculpat, ai dreptul ca un avocat să fie prezent. Fără acesta, audierea poate fi amânată până la venirea apărătorului. Nu semna nicio declarație și nu răspunde la întrebări până când nu ai avut ocazia să vorbești cu avocatul tău.

În practică, multe persoane reținute semnează declarații fără să înțeleagă pe deplin consecințele, crezând că asta le va grăbi eliberarea. De multe ori, efectul este invers. O declarație făcută sub presiune sau fără consiliere poate deveni probă împotriva ta. De aceea, prezența unui avocat la audiere nu este un moft, ci o necesitate.

Dacă ești reținut în București, ai posibilitatea să contactezi un avocat penalist care cunoaște procedurile locale și care poate ajunge rapid la secție sau la sediul Parchetului. **Avocat Bogdan Lamatic (avocat penalist în București)** activează în acest domeniu și poate oferi asistență imediată, inclusiv pentru a verifica legalitatea măsurii de reținere și pentru a formula contestații.

View this on profesionisti.juridice.ro

Dreptul la informarea familiei sau a unei persoane apropiate

Ai dreptul să anunți pe cineva din familie sau un prieten despre reținerea ta, în cel mai scurt timp posibil. Poliția are obligația să permită acest apel sau să transmită informația. Dacă nu ai posibilitatea să suni personal, poți cere ca un ofițer să facă anunțul. Acest drept este important pentru ca familia să știe unde te afli și să poată lua măsuri, cum ar fi angajarea unui avocat.

În cazul persoanelor minore sau al celor cu dizabilități, anunțarea reprezentantului legal este obligatorie din oficiu.

Dreptul la asistență medicală

Dacă ai nevoie de îngrijiri medicale, fie din cauza unor afecțiuni preexistente, fie ca urmare a condițiilor de reținere, trebuie să primești asistență medicală imediat. Orice persoană reținută are dreptul la un examen medical, iar rezultatul acestuia poate fi folosit ca probă în dosar. Nu ezita să ceri ajutor dacă nu te simți bine.

Ce poți face dacă drepturile îți sunt încălcate

Dacă în primele 24 de ore nu ți se respectă vreunul dintre aceste drepturi, poți contesta legalitatea reținerii în fața judecătorului de drepturi și libertăți. De asemenea, poți formula plângere împotriva măsurilor procesuale luate de procuror. Un avocat te poate ajuta să redactezi aceste contestații și să le depui în termenul legal, care este foarte scurt.

Nu uita că orice încălcare a drepturilor tale poate duce la excluderea probelor obținute ilegal și, în cazuri grave, la încetarea urmăririi penale. De aceea, este important să observi și să semnalezi orice neregulă încă de la început.

View this on avocatnet.ro

Reținerea nu înseamnă automat condamnare, iar primele 24 de ore sunt decisive pentru modul în care se va desfășura întregul proces penal. Informarea corectă și prezența unui avocat din primul moment sunt cele mai bune instrumente pe care le ai la dispoziție pentru a-ți proteja interesele.